ᲯᲐᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲔᲑᲝ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

კომუნისტი ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

კვირა 22 ოქტომბერი 1939 წ.

№ 243 (5643)

ფასი 10 კაპ.

ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის შეთანხმება

ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის შეთანხმება ურთიერთდახმარების შესახებ, რომლის ტექსტსაც დღეს ვაქვეყნებთ, წარმოადგენს სერიოზული პოლიტიკური მნიშვნელობის დოკუმენტს. ამ შეთანხმებით ინგლისი და საფრანგეთი ვალდებულებას კისრულობენ გამოვიდნენ თურქეთის მხარეზე, თუ ევროპის სახელმწიფოს რაიმე მოქმედება ხმელთაშუა ზღვის აუზში გამოიწვევს ომს, რომელშიაც ჩაბმული იქნება თურქეთი. თავის მხრით თურქეთი ვალდებულებას კისრულობს გამოვიდეს ინგლისისა და საფრანგეთის მხარეზე იმ შემთხვევაში, თუ საომარი მოქმედება დაიწყო ხმელთაშუა ზღვის აღმოსავლეთ ნაწილში. თურქეთი ვალდებულებას კისრულობს გამოვიდეს ინგლისისა და საფრანგეთის მხარეზე აგრეთვე იმ შემთხვევაშიაც, თუ ეს სახელმწიფოები დაიწყებენ საომარ მოქმედებას მათ მიერ რუმინეთისა და საბერძნეთისათვის მიცემულ გარანტიებთან დაკავშირებით.

თურქეთი თავისუფლდება თავისი ვალდებულებებისაგან იმ შემთხვევაში, თუ მის გამოსულას შეუძლია გამოიწვიოს ომი საბჭოთა კავშირთან.

ამჟამად დამთავრებული მოლაპარაკება, ერთის მხრით, ინგლისსა და საფრანგეთსა და, მეორე მხრით, თურქეთს შორის იყო გაგრძელება მოლაპარაკებისა, რომელიც მიმდინარე წლის გაზაფხულზე სწარმოება. ჯერ კიდევ მიმდინარე წლის მაისში მიღწეულ იქნა პრინციპული შეთანხმება ინგლისსა და თურქეთს შორის, ხოლო ცოტა უფრო გვიან— საფრანგეთსა და თურქეთს შორის ურთიერთ თანამშრომლობის შესახებ ხმელთაშუა ზღვაზე ომის შემთხვევაში. ეს წინასწარი შეთანხმებანი ამჟამად მუდმივ შეთანხმებებად გადაიქცნენ.

ერთი შეთანხმების ხელმოწერიდან მეორე შეთანხმების ხელმოწერამდე გასულ დროში საერთაშორისო ვითარება ძლიერ შეიცვალა. ინგლისი და საფრანგეთი მეომარ ქვეყნებად გადაიქცნენ. ახალი ვითარების პირობებში ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის შეთანხმებას ურთიერთდახმარების შესახებ განსაკუთრებული მნიშვნელობა ეძლევა.

ინგლისისა და საფრანგეთის პრესა დიდი კმაყოფილებით შეხვდა თურქეთთან შეთანხმების ხელმოწერას, ვიდრე რა ამაში მოკავშირეთა პოზიციების განმტკიცებას. ყურადღებას იპყრობს აგრეთვე ის ფაქტი, რომ ანკარაში, შეთანხმების ხელმოწერასთან დაკავშირებით, თურქეთის გენერალურ შტაბთან მოსალაპარაკებლად ჩაიღა საფრანგეთის ძალების სარდალი სირიაში გენერალი ვეიგანი და ინგლისის შეიარაღებულ ძალთა სარდალი ახლო აღმოსავლეთში გენერალი უეიველი.

თურქეთის სტრატეგიული მდგომარეობა სავსებით ცხადჰყოფს იმ ინტერესს, რომელსაც ინგლისი და საფრანგეთი იჩენენ მისდამი. მაგრამ არის ზოგიერთი გარემოება, რომელიც გვაიძულებს ვიფიქროთ, რომ ინგლის-საფრანგეთის დიპლომატიის გეგმები თურქეთთან უშუალო შეთანხმებაზე შორს მიდიოდა.

ინგლისის პრემიერმა ჩემბერლენმა პარლამენტში გამოსვლისას განაცხადა, რომ ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის მოლაპარაკება ფაქტიურად დამთავრებული იყო სამი კვირის წინათ და რომ შეთანხმების ხელმოწერა გადავადებულ იქნა იმ მოლაპარაკებასთან დაკავშირებით, რომელსაც თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი შუქრუ სარაჟოღლუ აწარმოებდა მოსკოვში. ჩემბერლენმა აღნიშნა, რომ იყო იმედი ურთიერთდახმარების პარალელური ხელშეკრულების დადებისა სსრ კავშირსა და თურქეთს შორის. მაგრამ ეს შეუძლებელი აღმოჩნდა, რადგან საბჭოთა კავშირისა და თურქეთის შეთანხმების პირობები შეუთავსებელი იქნებოდა ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ თურქეთის ვალდებულებებთან.

ჩემბერლენის განცხადებიდან გამომდინარეობს, რომ ინგლის-საფრანგეთის დიპლომატია გარკვეულ იმედებს ამყარებდა საბჭოთა კავშირისა და თურქეთის შეთანხმებაზე. ინგლისისა და საფრანგეთის პრესა სწერდა, თითქოს ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის ხელშეკრულება წარმოადგენს „გამოცდას საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის მეგობრობისათვის". ყოველივე ეს უეჭველად ჰქმნის შთაბეჭდილებას, რომ არსებობდა რაღაც ვარაუდი უთანხმოება ჩამოეგდოთ გერმანიასა და საბჭოთა კავშირს შორის. აშკარა ხდება, რომ იყო უნაყოფო ცდა, ერთის მხრით, სსრ კავშირისა და თურქეთს შორის და, მეორეს მხრით, ინგლისს, საფრანგეთსა და თურქეთს შორის პარალელური პაქტების დადების შემწეობით სსრ კავშირი ჩაებას კომბინაციაში, რომელიც მიმართული იქნებოდა, უმთავრესად, გერმანიის წინააღმდეგ და ხმელთაშუა ზღვის აუზში ინგლისისა და საფრანგეთის ევენტუალურ მოწინააღმდეგეთა წინააღმდეგ.

საბჭოთა კავშირმა, რომელიც თავისი მშვიდობიანობისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ინტერესების უზრუნველყოფის პოლიტიკის ერთგული, შესძლო დროულად და სწორად შეეფასებინა ინგლის-საფრანგეთის დიპლომატიური ნაბიჯი, რომელიც ემყარებოდა სპეკულაციის გაწევას თურქეთსა და სსრ კავშირს შორის არსებული ტრადიციული მეგობრობით. საბჭოთა კავშირის გარკვეულმა და მტკიცე პოზიციამ ჩაშალა იმათი „ოსტატური" გეგმები, ვინც ცდილობდა კვლავ გაეღვივებინა მტრობა გერმანიასა და საბჭოთა კავშირს შორის.

თავისთავად ცხადია, რომ ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის ახალი ხელშეკრულება ძალთა ახალ განწყობილებას ჰქმნის ხმელთაშუა ზღვაზე. საბჭოთა კავშირი, რომელიც უდიდესი სახელმწიფოა შავ ზღვაზე, მოვალეა ყურადღებით აღევნოს თვალყური ყოველივე იმას, რაც დაკავშირებულია შავი ზღვის მისასვლელებთან.

ინგლის-საფრანგეთ-თურქეთის შეთანხმების დადება სსრ კავშირის უშუალო ინტერესებს არ ეხება.

ხელშეკრულებასთან დართულ ოქმში თურქეთის ვალდებულებანი სავსებით გარკვეულად არის განსაზღვრული. თურქეთი არ არის ვალდებული მონაწილეობა მიიღოს რაიმე მოქმედებაში, რომელსაც შეიძლება შედეგად მოჰყვეს მისი ჩაბმა სსრ კავშირთან ომში.

ინგლის - საფრანგეთ - თურქეთის ხელშეკრულება საბოლოო ანგარიშით არ შეიძლება შეფასებულ იქნას როგორც მშვიდობიანობის იარაღი. იგი მოწმობს, რომ ნგლისმა და საფრანგეთმა ომის ორბიტაში ჩაითრიეს თურქეთი. ამ ხელშეკრულებით თურქეთმა ვალდებულება იკისრა იომოს ინგლისისა და საფრანგეთის მხარეზე გერმანიისა და იტალიის წინააღმდეგ. ამბობენ, რომ სსრ კავშირმა შეიძლება წააგოს ინგლის-საფრანგეთის კოალიციასთან თურქეთის ასეთი კავშირის გამო. ეს, რასაკვირველია, მართალი არ არის. სსრ კავშირი არ ჩაბმულა ამ ბლოკში და შეინარჩუნა ნეიტრალიტეტი და მოქმედების თავისუფლება. ეს, რასაკვირველია, კარგია მშვიდობიანობის შენარჩუნების თვალსაზრისით. მაგრამ ამის თქმა არ შეიძლება თურქეთის შესახებ. მან იკისრა ისეთი პასუხისმგებლობა, რომელიც არ შეიძლება გაეღება არ მოახდინოს თურქეთის პოლიტიკაზე უახლოეს დროში. ყოველ შემთხვევაში, სსრ კავშირს არა აქვს საფუძველი სანანებლად მიიჩნიოს ის, რაც მოხდა.

„იზვესტიის" მოწინავე, 21/X.

ჩაის ფოთლის დამზადება

კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში

(„საქჩაის" 20 ოქტომბრის ცნობებით)

რაიონები	ჩაის მწვანე ფოთლის ჩირად წელწინდელი გეგმა ტონობით	ჩირად წელწინდელი გეგმის შესრულება დეკადის ტონობით	წლიური გეგმის შესრულება პროცენტებით	ოქტომბრის გეგმის შესრულება ტონობით
ბათუმი	1.705	1.712,1	100,4	128,4
ქობულეთი	7.848	7.916,9	100,9	134,6
გალი	3.128	3.491,6	111,6	65,9
ოჩამჩირე	1.793	1.843,9	102,9	63,4
სოხუმი	14	14,3	102,1	—
გუდაუთი	16	28,8	180	60
მახარაძე	10.011	10.168,6	101,6	97,3
ჩოხატაური	1.253	1.335,8	106,6	74,9
ლანჩხუთი	3.350	3.395,4	101,4	83,4
სამტრედია	261	300,3	115,1	101,3
წულუკიძე	1.151	1.271,2	110,4	120
ქუთაისი	132,8	154,4	114	60
წყალტუბო	184,2	224,4	124,8	80
ტყიბული	510	489,8	96,1	131,3
ცხაკაია	929	1.076,4	115,9	92,1
ზეგეშკორი	2.626	2.466,6	93,9	139,1
ზუგდიდი	4.881,4	5.114,8	104,8	48,6
ფალენჯიხა	1.618	1.636,3	101,1	78.6
ჩხოროწყუ	1.302	1.379,7	106	63,1
ხობი	386	402,6	104,3	84,5
სულ 43.100		44.420,4	103,1	95,6
შარშან 20/X იყო 35.000		32.948,1	94,1	346,3

საბჭოთა კონტროლის კომისიაში

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებულმა საბჭოთა კონტროლის კომისიამ შეადგინა, თუ როგორ იხარჯება სახსრები ოქტომბრის რევოლუციის XXII წლისთავის დღეს სასწაულის ჩასატარებლად. გამოვლენებულია სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის იმ დადგენილებათა უხეში დარღვევა, რომლებიც აწესებენ ამ მიზნებისათვის სახსრების ხარჯვის ლიმიტებს.

რუსეთის სფსრ მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატში ოქტომბრის დღესასწაულების ჩასატარებლად უკვე დახარჯულია 8.466 მანეთი, მაშინ, როდესაც ამ ხარჯვების ლიმიტი სახალხო კომისარიატისათვის დაწესებულია 1.500 მანეთის რაოდენობით. სახსრები დახარჯა ადმინისტრატიულ-სამეურნეო განყოფილების უფროსმა ამხ. სერებრიაკოვმა სახალხო კომისრის ამხ. ტუკინის განკარგულებით, ამასთან სახალხო კომისარიატის მთავარმა ბუხჰალტერმა ამხ. გუროვმა ეს ხარჯები უკანონოდ მიაკუთვნა საწარმოთა დასაჯილდოებლად გაღებულ სახსრებს.

გეოდეზიისა და კარტოგრაფიის მთავარ სამმართველოში სამმართველოს უფროსის ამხ. ბარანოვის განკარგულებით დახარჯულია 12.699 მანეთი, მაშინ, როდესაც ლიმიტი 2.500 მანეთს უდრის.

მოსკოვის საქალაქო რადიო-სატრანსლაციო ქსელის სამმართველოში, ლიმიტით გათვალისწინებული 3.000 მანეთის ნაცვლად, დახარჯულია 12.849 მანეთი. თანხების ამ გადახარჯვის დასამალავად, დირექტორის მოადგილემ ამხ. ტიაგუნოვმა და მთავარმა ბუხჰალტერმა ამხ. სოსნოვკოვმა ეს თანხა რადიომსმენელთა შორის მასობრივი მუშაობის ანგარიშს მიაკუთვნეს.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებათა დარღვევისათვის საბჭოთა კონტროლის კომისიამ დამნაშავეთ სასჯელი დაადო. (საკდესი).

სმოლენსკის მშრომელების შეხვედრა წითელი არმიის მებრძოლებთან

სმოლენსკი, 20 ოქტომბერი (საკდესი). სმოლენსკში ჩამოვიდნენ შებრძოლები, მეთოფრები და პოლიტმუშაკები, რომლებიც მონაწილეობას იღებდნენ დასავლეთი ბელორუსიისა და დასავლეთი უკრაინის ხალხთა პოლონეთის პანების უღლისაგან განთავისუფლებაში.

ანდრეევის სახელობის კლუბში მოეწყო საზეიმო შესახვედრი საღამო. თავი მოიყარა სმოლენსკის 1000-ზე მეტმა მუშამ და მოსამსახურემ.

პოლიტხელმა ამხ. კორისტელევმა და მეთოფრმა ამხ. დემინმა დამსწრეთ უამბეს თვისტომი ძმების დამხმარე წითელი არმიის სახელოვანი საქმეების შესახებ, იმის შესახებ, თუ როგორ შესრულდა ყოფილი პანების პოლონეთის ტერიტორიაზე მცხოვრებ ბელორუს და უკრაინელ ხალხთა განთავისუფლების ისტორიული ამოცანა.

— თუ პარტია მოგვიწოდებს, ჩვენ კვლავ მზადა ვართ ყოველ წუთს აღვდგეთ ლენინ-სტალინის საქმის დასაცავად, — განაცხადეს სახელოვანმა მებრძოლებმა.

ქალაქის მშრომელების სახელით მებრძოლებს, მეთოფრებსა და პოლიტმუშაკებს მიესალმნენ რკინიგზელი ამხ. მაკაროვი და სხვები.

საღამოს მონაწილეებმა უდიდესი აღფრთოვანებით გაუგზავნეს მისალმება ამხანაგ **სტალინს,** ამხანაგ **მოლოტოვსა და ვოროშილოვს.**

ქრონიკა

20 ოქტომბერს საზღვარგარეთთან კულტურული ურთიერთობის სრულიად-საკავშირო სახოგადოებაში მოხდა მიღება სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე ჩამოსული თურქეთის დელეგაციის ჰატივსაცემად. დელეგაციის მეთაურობს მიწათმოქმედების მინისტრი ბ-ნი მუჰლის ერქმენი.

მიღებას დაესწრნენ: სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ა. ფ. გორკინი, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარი ამხ. ი. ა. ბენედიქტოვი, მიწსახკომის კოლეგიის წევრი ამხ. მ. ი. მოისეიევი, საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატის საოქმო განყოფილების გამგე ამხ. ვ. ნ. ბარკოვი, თურქეთის საელჩოს წევრები ელჩის ალი ჰაიდარ აქტაის მითაურობით, საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატის, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის, საზღვარგარეთთან კულტურული ურთიერთობის სრულიად-საკავშირო საზოგადოების პასუხისმგებელი მუშაკები, აგრეთვე მწერლები, მსახიობები და კომპოზიტორები.

(საკდესი).

○

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭომ დაამტკიცა საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარედ ამხ. **ტ. ა. სხირტლაძე.** (საქდესი).

წინასაოქტომბრო შეჯიბრება

საბჭოთა ნავთის მუშაკთა ახალი წარმაფებებისათვის

ტრესტ „კიროვნეფტის" კოლექტივის მიმართვა სსრ კავშირის ნავთის ყველა მუშაკისადმი

მოწინავე ტრესტ „კიროვნეფტის" (ბაქო) მუშათა, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკთა და მოსამსახურეთა კოლექტივმა მოწოდებით მიმართა ნავთის მომპოვებელი მრეწველობის საწარმოთა ყველა სტახანოველ მუშას, მუშა ქალს, ინჟინერს, ტექნიკოსსა და მოსამსახურეს.

— ჩვენ, საბჭოთა ნავთის მუშაკთა არმიის მებრძოლები, — სწერენ კიროველები, — ვიმყოფებით ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცების უაღრესად პასუხსაგებ უბანზე.

ნავთის მუშაკთა მუშაობისაკენ არის მიპყრობილი მთელი ჩვენი ქვეყნის ყურადღება. პარტია და მთავრობა, ჩვენი საყვარელი მამა და მასწავლებელი ამხანაგი **სტალინი** ყოველგვარ მზრუნველობას იჩენენ ნავთის მუშაკებისათვის, დახმარებას უწევენ ნავთის მრეწველობის ძველი რაიონების განმტკიცებას და ახალი რაიონების განვითარებას. ნავთის მრეწველობის სახალხო კომისარიატის შექმნა წარმოადგენს ნავთის მრეწველობისა და ნავთის მუშაკებისადმი ყურადღებისა და მზრუნველობის ახალ გამოხატულებას.

თავიანთ მიმართვაში კიროველები აღნიშნავენ, რომ შექმნილია ყველა პირობა ნავთის მრეწველობის გადაჭრით გაუმჯობესებისათვის. ყველა ტრესტს სრული საშუალება აქვს არამარტო მთლიანად, არამედ მნიშვნელოვანი გადაჭარბებითაც შეასრულოს სახელმწიფო გეგმა. ამას ამტკიცებს ნავთის მოწინავე მუშაკთა გამოცდილება.

— ჩვენ, ტრესტ „კიროვნეფტის" ნავთის მუშაკები, ისეთსავე პირობებში ვმუშაობთ, როგორშიაც ნავთის ყველა მუშაკი. ჩვენ ისეთივე ტექნიკური მოწყობილობა და ისეთივე შესაძლებლობანი გვაქვს, როგორც ყველა ტრესტს. და თუ ჩვენ დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის წლისთავს დიდი გამარჯვებებით ვხვდებით, ეს შედეგია მთელი კოლექტივის შეუპოვარი და სისტემატური ბრძოლისა ნავთის გემისათვის.

ტრესტ „კიროვნეფტის" ყველა სარწყობ წარმატებით დაამთავრა 1938 წელი. ნავთისა და გაზის მოპოვების წლიური პროგრამა ტრესტმა 102,8 პროცენტით შეასრულა. წელს მას პირველი ადგილი უჭირავს აზნავთმოპოვების ტრესტებს შორის. ნავთის ამოღების ცხრა თვის პროგრამა შესრულებულია 123,3 პროცენტით, ხოლო ოქტომბრის ცამეტი დღის განმავლობაში — 157,5 პროცენტით. ტრესტის წამყვანმა პირველმა სარწყომ ცხრა თვისა და თორმეტი დღის განმავლობაში გეგმა 187,2 პროცენტით შეასრულა, ამასთან თვითღირებულება 62 პროცენტით შეამცირა.

გასულ ცხრა თვეში ნავთის თვითღირებულება მთელი ტრესტის ხარჯით, გეგმასთან შედარებით, შემცირებულია 15,8 პროცენტით, ხოლო შრომის ნაყოფიერება გაიზარდა 11 პროცენტით.

1. 1939 წლის 29 ოქტომბერს ვადამდე შეასრულოთ ნავთის მოპოვების წლიური გეგმა, გეგმის გადაჭარბებით მივცეთ ჩვენს ქვეყანას 250 ათასი ტონა ნავთი.

2. გეგმასთან შედარებით, 20 პროცენტით შევამციროთ ტონა ნავთის თვითღირებულება.

3. წლის დამლევამდე კაპიტალურად შევაკეთოთ და ავამუშავოთ 15 უმოქმედო ჭაბურღილი და დავამთავროთ 28 ჭაბურღილის თხრა.

4. უზრუნველვყოთ ჭაბურღილების ტექნიკურად სწორი ექსპლუატაცია ნავთის მომპოვებელ ყველა ბრიგადაში, ამასთან ფართოდ გამოვიყენოთ ამხ. სუგრა გაიბოვას მუშაობის გამოცდილება ყველა ჭაბურღილის ინდივიდუალურად მოვლის დარგში და ამ ჭაბურღილებში დავამყაროთ სწორი ტექნოლოგიური რეჟიმი.

5. 50-მდე გავადიდოთ გამოსაკვლევი ჭაბურღილების რაოდენობა IV კვარტალში.

6. 1 ნოემბრისათვის ყველა სარეწაოზე შევავსოთ მომამზადებელი ბრიგადები.

7. ჭაბურღილების კაპიტალურ რემონტზე მომუშავე ბრიგადების რიცხვი უმოკლეს ვადაში გავადიდოთ სამიდან ექვსამდე.

8. მივაღწიოთ ელექტროენერგიისა და საბობაოს ხარჯვის 5 პროცენტით შემცირებას IV კვარტალში.

9. 1939 წლის 1 ნოემბრისათვის დავამთავროთ ტრესტისა და სარეწაოთა მთელი სამეურნეო საზამთროდ მოსამზადებლად.

10. ცემენტიანი და მაგარი ქვიშიანი ქანების ბურღვის დროს გამოვიყენოთ მსუბუქი ტიპის ტურბომბურღავი. შემოვიღოთ სტრეინერები, ავტომატური მწყობრიდან გამოსული ტრანსფორმატორი ჭაბურღილებში მუშა-აგენტის პერიოდული მოწოდებისათვის.

11. IV კვარტალში მომუშავე მბურღავი დაზგების რიცხვი გავადიდოთ 14-დან 20-მდე. 1939 წლის დამლევამდე ტურბომბურღავის საშუალებით გავბურღოთ სულ ცოტა 6.200 მეტრი. დავამთავროთ ბურღვა ოთხ სანიებელ ჭაბურღილში. გათხრის სიჩქარე ტრესტის ნაზით გეგმასთან შედარებით გავადიდოთ 10 პროცენტით.

12. IV კვარტალში ბურღვისა და ნავთის მოპოვებისათვის მოვამზადოთ ათობით ახალი კვალიფიციური მუშაკება და სულ ცოტა ოცი კვალიფიციური ოსტატი ჭალი.

კიროველები მოუწოდებენ ნავთის მუშაკთა მთელ არმიას ფართოდ გაშალონ წინასაოქტომბრო შეჯიბრება, რათა ვადამდე მთლიანად და დაჭარბებით შეასრულონ მესამე სტალინური ხუთწლედის მეორე წლის გეგმები ნავთისა და გაზის მოპოვების დარგში, ნავთის ახალი ნაკადები მისცენ სოციალისტურ მრეწველობას, სოციალისტურ სოფლის მეურნეობას, გმირულ წითელ არმიას.

(„პრავდა", 20 ოქტომბერი).

ლატვიის სავაჭრო დელეგაციის თავმჯდომარის განცხადება

რიგა, 20 ოქტომბერი (საკდესი). გუშინ, საღამოს 6 საათზე, მოსკოვიდან დაბრუნდა ლატვიის სავაჭრო დელეგაცია ლატვიის სავაჭრო-სამრეწველო კამერის ხელმძღვანელის ა. ბერზინშის მეთაურობით. პრესის წარმომადგენლებთან საუბარში დელეგაციის თავმჯდომარემ ა. ბერზინშმა განაცხადა: „იმ მოლაპარაკებამ, რომელსაც აწარმოებდა მოსკოვში ლატვიის დელეგაცია სავაჭრო ურთიერთობის გაფართოების შესახებ, კარგი შედეგები მოგვცა. 18 ოქტომბერს ხელმოწერილია ლატვიასა და საბჭოთა კავშირს შორის ვეთანხმება სავაჭრო ბრუნვის შესახებ 1939-40 წლისათვის. მოლაპარაკებას საბჭოთა კავშირის მხრივ ხელმძღვანელობდნენ საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარი მიქოიანი და მისი მოადგილე სტეფანოვი. საბჭოთა კავშირის საგარეო ვაჭრობის ორივე ხელმძღვანელის აქტიურმა მონაწილეობამ მოლაპარაკებაში უზრუნველჰყო მოლაპარაკების სწრაფი მსვლელობა ისე, რომ ადგილი არ ჰქონია აზრთა სხვადასხვაობას. უნდა აღინიშნოს, რომ მიქოიანმა და მისი მოადგილე სტეფანოვი იჩენდნენ ლატვიის სამეურნეო პირობების სწორ და ღრმა გაგებას და სურვილს მეგობრულად დაეჭირათ მხარი ჩვენი მეურნეობის გადაუდებელ საჭიროებათათვის". აღინიშნა რა, რომ შეთანხმება რამდენჯერმე გაადიდებს ეხლანდელ საქონელ-ბრუნვას, ა. ბერზინშმა განაცხადა: „ყველა წინა წლის განმავლობაში საბჭოთა კავშირთან ჩვენი სავაჭრო ბრუნვა ცხადჰყოფდა თუმცა ნელი, მაგრამ განუწყვეტელი ზრდის ტენდენციას. ომმა დასავლეთ ევროპაში გააძლეარა ჩვენი კავშირი მრავალ ბაზართან. სამეურნეო კავშირის გაფართოება სახელმწიფოსთან, რომელიც ჩვენს საგარეო ვაჭრობაში ყოველთვის მნიშვნელოვან როლს ასრულებდა და რომელიც ისევე, როგორც ჩვენ, მშვიდობიანობასა და ნეიტრალიტეტს იცავს, ღრმავეური დასკვნაა ახლანდელ გარემოებათა მიხედვით. შეთანხმება უზრუნველჰყოფს ჩვენთვის უმნიშვნელოვანესი საბის ნედლეულის მიღებას იმ რაოდენობით, რაც ჩვენი ბაზრის მოთხოვნილებას დააკმაყოფილებს. ჩვენ შევძლებთ აგრეთვე ამ შეთანხმების საფუძველზე გადიდებული რაოდენობით მივაწოდოთ საბჭოთა კავშირს ჩვენი საექსპორტო საქონელი და ამით უზრუნველყოთ ნორმალური საექსპორტო წარმოება ჩვენს სოფლის მეურნეობასა და მრეწველობაში. განსაკუთრებული ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს ურთიერთგაგებისა და ურთიერთ ინტერესების ცნობის სულისკვეთება, რომელითაც აღინიშნული იყო მოსკოვში წარმოებული მოლაპარაკება. მიღწეული შეთანხმება უნდა განვიხილოთ არა მარტო როგორც მეტად მნიშვნელოვანი რამ სამეურნეო მხრივ, არამედ როგორც ახალი დამადასტურებელი ფაქტიც მეგობრული თანამშრომლობისა ლატვიასა და საბჭოთა კავშირს შორის".

უკანასკნელი ცნობები

დასავლეთის ფრონტზე

ბრიუსელი, 20 ოქტომბერი (საკდესი). გაზეთი „პტი პარიზიენი" 20 ოქტომბერს საომარი მოქმედების მიმოხილვაში სწერს: „გარდა ჯარის ნაწილების ერთგვარი გადაჯგუფებისა და ახალი ხაზების გასამაგრებლად წარმოებული მუშაობისა, რაც გამოიწვია წინათ დაკავებული პოზიციებიდან საფრანგეთის ჯარის უკან დახევამ, განსაკუთრებული რამ არაფერი არ მომხდარა. მტერმა მის მიერ დაკავებულ პოზიციებზე ახალი ტრანშეები გათხარა და დაიკავა ბლოკჰაუზები, რომლებშიაც 16 ოქტომბრამდე საფრანგეთის ჯარის საუკეთესო ნაწილები იყო". მიმოხილვაში შემდეგ ნათქვამია, რომ გერმანიის ჯარი პოზიციებს ამზადებს საფრანგეთის ახალი შეტევის შემთხვევისათვის. ორივე მხარემ დიდი დაზვერვითი ოპერაციები ჩაატარა, რაც საჭიროა ახალი პოზიციების დაკავებასთან დაკავშირებით. მაგრამ მოწინააღმდეგეთა მზერავი ჯგუფები, ორი-სამი შემთხვევის გარდა, ერთმანეთის პირისპირ არ დამდგარან. უმნიშვნელო იყო აგრეთვე არტილერიის მოქმედება.

○

პარიზი, 21 ოქტომბერი (საკდესი). ჰავასის სააგენტო შემდეგ განმუნიკეს იუწყება: „21 ოქტომბერი, დილა. ღამემ მშვიდად ჩაიარა. შემჩნეულია პატრულების აქტივობა და მცირე საარტილერიო სროლა ორივე მხრიდან".

საზღვაო ბრძოლა დანიის სანაპიროებთან

ლონდონი, 21 ოქტომბერი (საკდესი). ბრიტანეთის იუწყება, რომ 19 ოქტომბერს სკაგენის (დანია) დასავლეთით საზღვაო ბრძოლა მოხდა. როგორც ფიქრობენ, ბრძოლაში რამდენიმე დიდი სამხედრო გემი იღებდა მონაწილეობას.

საფრანგეთის საზღვრისპირა რაიონების ევაკუაცია

ლონდონი, 21 ოქტომბერი (საკდესი). რეიტერის სააგენტო ლუქსემბურგიდან იუწყება, რომ ევაკუირებულია სოფელ მონდორფის ფრანგული ნაწილი და საფრანგეთ-ლუქსემბურგის საზღვარზე მდებარე მთელი ევრანჟის რაიონი. სოფელი მონდორფი მდებარეობს 14 მილის მანძილზე ტიონვილის ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთით, ევრანჟი კი — ჩრდილოეთით, 8 მილის მანძილზე.

გერმანიის არმიის უმაღლესი სარდლობის ცნობა

ბერლინი, 21 ოქტომბერი (საკდესი). გერმანიის არმიის უმაღლესი სარდლობა იუწყება: საზღვრისპირა რაიონში, მოზელსა და საარბრიუკენს შორის მდებარე ფრონტის ცალკეულ უბნებზე შეჩხერეულია გაცხოველებული საარტილერიო და დაზვერვითი მოქმედება. გუშინ მტერმა საარბრიუკენის დასავლეთით მდებარე ვარნდტის ტყეც დატოვა ზედ საზღვრამდე. დასავლეთის ფრონტის დანარჩენ უბნებზე, არტილერიის ადგილობრივი სუსტი სროლის გარდა, არაფერი არ მომხდარა.

ძლიერი წვიმა რაინის ღელეში

ბერლინი, 21 ოქტომბერი (საკდესი). „ფრანკფურტერ ცაიტუნგი" კელნიდან იუწყება, რომ დიდი წვიმების გამო მდინარე რაინი აღიდდა და მთელ რაინის ოლქს წყალდიდობის საფრთხე მოელის. ბევრგან წყალმა უკვე დაფარა მდინარის ნაპირის მახლობლად მდებარე სარდაფები და შენობები. რაინის მდელოები დიდ მანძილზეა დაფარული წყლით. რაინის სანაპიროს ხაზის გარჩევა შესაძლებელია მხოლოდ წყალში ამოშვერილი ტელეგრაფის ბოძებით.

სომხური ხელოვნების დეკადის გახსნა

„ალმასტის" ნარმოდგენას დაესწრნენ მხატვრები ი. ბ. სტალინი, ვ. მ. მოლოტოვი, კ. ე. ვოროშილოვი, ლ. მ. კაგანოვიჩი, მ. ი. კალინინი, ა. ი. მიქოიანი, ა. ა. ანდრეევი, ზ. მ. მალენკოვი, მ. ფ. შკირიატოვი

20 ოქტომბერს სსრ კავშირის ლენინის ორდენოსან სახელმწიფო აკადემიურ დიდ თეატრში გაიხსნა სომხური ხელოვნების დეკადა.

პარტერი, ლოჟები, იარუსები გაჩენილია ხალხით. თეატრში იყვნენ სახალხო კომისრები, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს და რსფს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები, დიპლომატთა კორპუსის წევრები, მსახიობები, კომპოზიტორები, მუსიკოსები, მწერლები, მხატვრები, მუსიკის მცოდნენი, კრიტიკოსები და ჟურნალისტები.

ოპერისა და ბალეტის ა. ა. სპენდიაროვის სახელობის სომხური სახელმწიფო თეატრმა 20 ოქტომბერს დასდგა პირველი სოპერო წარმოდგინა „ალმასტი". ამ ოპერის მუსიკა დაწერილია ცნობილი კომპოზიტორის მიერ, რომლის სახელსაც თეატრი ატარებს.

უაღრესად ხალხური მუსიკა მშვენივრად გადმოგვცემს ოპერის შინაარსს, გადმოგვცემს სომეხი ხალხის უცხო დამპყრობთა წინააღმდეგ მე-17 საუკუნეში წარმოებული ბრძოლის ჰეროიკას. ჩინებულად ჟღერს ორკესტრი (დირიჟორი გ. ე. ბუდალიანი). ოპერის დადგმა ნიჭიერად აქვს განხორციელებული რეჟისორ გ. ა. ოვანესიანს. სპექტაკლი ბრწყინვალედ და ლამაზად დიდი გემოვნებით არის გაფორმებული სომხეთის სახალხო მხატვრის მ. ს. სარიანის მიერ.

სპექტაკლის დამთავრების შემდეგ დარბაზში დიდწანს გაისმოდა შაშის გრიალი, რომლითაც მაყურებელნი მიესალმნენ სახელმწიფოთა ხელოვნების წარმომადგენელთ.

სომხური ხელოვნების დეკადის გახსნას დაესწრნენ ამხანაგები **ი. ბ. სტალინი, ვ. მ. მოლოტოვი, კ. ე. ვოროშილოვი, ლ. მ. კაგანოვიჩი, მ. ი. კალინინი, ა. ი. მიქოიანი, ა. ა. ანდრეევი, ზ. მ. მალენკოვი და მ. ფ. შკირიატოვი.** (საკდესი).

ბრძანებულება

რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

რუსეთის სფსრ მშრომელთა დეპუტატების სამხარეო, საოლქო, საოკრუგო, სარაიონო, საქალაქო, სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნების დღის შესახებ

1. დაინიშნოს 1939 წლის 24 დეკემბრისათვის რუსეთის სფსრ მშრომელთა დეპუტატების სამხარეო, საოლქო, საოკრუგო, სარაიონო, საქალაქო, სასოფლო და სადაბო საბჭოების არჩევნები.

2. რუსეთის სფსრ მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების საარჩევნო კამპანიის დასაწყისად გამოცხადებულ იქნას 1939 წლის 24 ოქტომბრიდან.

**რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუ

ხელშეკრულება თურქეთსა, საფრანგეთსა და ინგლისს შორის

ანკარა, 20 ოქტომბერი (საკდესი). ანატოლიის სააგენტო გადმოგვცემს იმ ხელშეკრულების ტექსტს, რომელიც 19 ოქტომბერს დადებულ იქნა თურქეთსა, საფრანგეთსა და ინგლისს შორის: „საფრანგეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა, მისმა უდიდებულესობამ დიდი ბრიტანეთისა და ირლანდიის მეფემ, ინდოეთის იმპერატორმა და თურქეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა, სურთ რა დასდგან ურთიერთვალდებულების ხასიათის მქონე ხელშეკრულება მათი ნაციონალური უშიშროების ინტერესებისათვის და სურთ რა უზრუნველჰყონ ურთიერთდახმარება აგრესიისათვის წინააღმდეგობის გასაწევად, დანიშნეს თავიანთი რწმუნებულები, რომლებიც, სათანადო წესრიგში მყოფ თავიანთ რწმუნებულებათა ურთიერთწორადგენის შემდეგ, შესთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1. იმ შემთხვევაში, თუ თურქეთი ჩაებმება ევროპის სახელმწიფოსთან საომარ მოქმედებაში ამ სახელმწიფოს მიერ თურქეთის წინააღმდეგ ჩადენილი აგრესიის ატაკის შემთხვევაში, რაც ხმელთაშუა ზღვის ზონაში გამოიწვევს ომს, რომელშიც ჩათრეულ იქნებიან სფრანგეთი და შეერთებული სამეფო, თურქეთი ეფექტიურად ითანამშრომლებს საფრანგეთთან და შეერთებულ სამეფოსთან და თავისი ძალების ფარგლებში ყოველნაირად დაეხმარებიან და ხელს შეუწყობენ მათ. მეორე: ევროპის სახელმწიფოს მიერ ჩადენილი აგრესიის აქტის შემთხვევაში, რამაც ხმელთაშუა ზღვის ზონაში გამოიწვია ომი, რომელშიც ჩათრეულ იქნება თურქეთი, საფრანგეთი და შეერთებული სამეფო ეფექტიურად ითანამშრომლებენ თურქეთთან და თავიანთი ძალების ფარგლებში ყოველნაირად დაეხმარებიან და ხელს შეუწყობენ მას.

მუხლი 2. პირველი: ევროპის სახელმწიფოს მიერ ჩადენილი აგრესიის აქტის შემთხვევაში, რაც ხმელთაშუა ზღვის ზონაში გამოიწვევს ომს, რომელშიც ჩათრეულ იქნებიან სფრანგეთი და შეერთებული სამეფო, თურქეთი ეფექტიურად ითანამშრომლებენ საფრანგეთთან და შეერთებულ სამეფოსთან და თავიანთი ძალების ფარგლებში ყოველნაირად დაეხმარებიან და ხელს შეუწყობენ მათ. მეორე: ევროპის სახელმწიფოს მიერ ჩადენილი აგრესიის წინააღმდეგ ჩადენილი აგრესიის აქტის შემთხვევაში, რამაც ხმელთაშუა ზღვის ზონაში გამოიწვია ომი, რომელშიც ჩათრეულ იქნება თურქეთი, საფრანგეთი და შეერთებული სამეფო ეფექტიურად ითანამშრომლებენ თურქეთთან და თავიანთი ძალების ფარგლებში ყოველნაირად დაეხმარებიან და ხელს შეუწყობენ მათ.

მუხლი 3. საფრანგეთისა და შეერთებული სამეფოს მიერ მათი 1939 წლის 13 აპრილის განცხადებებით საბერძნეთისა და რუმინეთისათვის მიცემული გარანტიების მოქმედების მთელი დროის განმავლობაში თურქეთი ეფექტიურად ითანამშრომლებს საფრანგეთთან და შეერთებულ სამეფოსთან და იმ შემთხვევაში, თუ საფრანგეთი და შეერთებული სამეფო ჩათრეულ იქნებიან საომარ მოქმედებაში ზემოთმოხსენებული ერთი ან მეორე ქვეყნის გარანტიების შედეგად, თურქეთი თავისი ძალების ფარგლებში ყოველნაირად დაეხმარება და ხელს შეუწყობს მათ.

მუხლი 4. იმ შემთხვევაში, თუ საფრანგეთი და შეერთებული სამეფო ჩათრეულ იქნებიან ევროპის სახელმწიფოსთან საომარ მოქმედებაში, ამ სახელმწიფოს მიერ ხმელთაშუა ზღვის ზონაში ჩადენილი აგრესიის ატაკის შემთხვევაში, თურქეთი დაიწყებს მოლაპარაკებას მათ შორის ეფექტიური დახმარების შესახებ.

მუხლი 5. მესამე მუხლის დადგენილებათა დაურღვეველად იმ შემთხვევაში უკეთუ:

1) ევროპის სახელმწიფომ ჩაიდინა აგრესია ევროპის მეორე ქვეყნის წინააღმდეგ, რომლის მიმართაც მისი თანხმობით ხელშეკრულების ხელმომწერი ერთერთი ქვეყნის მთავრობამ იკისრა ვალდებულება დახმარება აღმოუჩინოს მისი დაუპროვოკირებლობის ან ნეიტრალიტეტის შესანარჩუნებლად ასეთი აგრესიის წინააღმდეგ მხოლოდ ძალით;

2) ევროპის სახელმწიფომ ჩაიდინა აგრესია, რომელიც თუმცა მიმართულია ევროპის მეორე სახელმწიფოს წინააღმდეგ, მაგრამ, ხელშეკრულების დადები ერთერთი ქვეყნის მთავრობის აზრით, იგი საფრთხეს უქმნის მის საკუთარ ინტერესებს, — ხელშეკრულების დადები მაღალი მხარეები დაუყოვნებლივ გასწევენ ერთმანეთს შორის კონსულტაციას იმისათვის, რათა შეერთებული ძალით გადასდგან ნაბიჯი, რომელიც ჭკვიან ნაბიჯად იქნება ცნობილი.

მუხლი 6. ეს ხელშეკრულება არის მიმართული რომელიმე ქვეყნის წინააღმდეგ. მის მიზანს წარმოადგენს უზრუნველჰყოს საფრანგეთისა, შეერთებულ სამეფოსა და თურქეთის ურთიერთდახმარება და ხელშეწყობა აგრესიისათვის წინააღმდეგ რწმუნება, შეთანხმდნენ შემდეგზე: ზემოთმოხსენებული ხელშეკრულების ძალით თურქეთის მიერ თავის თავზე მიღებულ ვალდებულებებს არ შეუძლია აიძულოს თურქეთი ისეთ მოქმედებაზე, რომლის რეზულტატად ან შედეგად შეიძლება მოხდეს სსრ კავშირთან შეიარაღებულ კონფლიქტში მისი ჩათრევა.

ეს ოქმი მიჩნეულ იქნება როგორც ხელშეკრულების შემადგენელი ნაწილი".

ოქმი № 1

ქვემორე ხელისმომწერი რწმუნებულები ადასტურებენ, რომ მათი მთავრობანი თანახმანი არიან ძალაში შეიყვანონ ეს ხელშეკრულება მისი ხელმოწერის მომენტიდან. ეს ოქმი განხილულ იქნება, როგორც შემადგენელი ნაწილი იმ ხელშეკრულებისა, რომელიც დღეს რაც ცხვით დაიდო საფრანგეთსა, შეერთებულ სამეფოსა და თურქეთს შორის.

ოქმი № 2

შეუდგნენ რა ამ ხელშეკრულების ხელმოწერას, ქვემორე ხელისმომწერლები, რომელთაც საამისოდ ჰქონდათ სათანადო რწმუნება, შეთანხმდნენ შემდეგზე: ზემოთმოხსენებული ხელშეკრულების ძალით თურქეთის მიერ თავის თავზე მიღებულ ვალდებულებებს არ შეუძლია აიძულოს თურქეთი ისეთ მოქმედებაზე, რომლის რეზულტატად ან შედეგად შეიძლება მოხდეს სსრ კავშირთან შეიარაღებულ კონფლიქტში მისი ჩათრევა.

ესტონეთის პრემიერ-მინისტრის ულუოცის გამოსვლა

დალინი, 20 ოქტომბერი (საკდესი) საბელმწიფო სათათბიროსა და სახელმწიფო საბჭოს გაერთიანებულ სხდომაზე სიტყვა წარმოსთქვა პრემიერ-მინისტრმა პრაფესორმა ა. ულუოტსმა ესტონეთის მთავრობის მოქმედების პროგრამის შესახებ.

„ჩვენ,—სთქვა მან, — ამჟამად მსოფლიო ისტორიის განსაკუთრებულ დროს ვეწყობოდით. ცენტრალურ და დასავლეთ ევროპაში დიდი ერები ერთ თვეზე მეტია, რაც ომის ვითარებაში იმყოფებიან. მთელი მსოფლიოს ზღვებში და განსაკუთრებით ევროპის ზღვებში მოისპო ვაჭრობის თავისუფლება. დიდი ტრებს ბრძოლამ ჩაიპირია პატარა ერებიც. მე განზრახვა არა მაქვს აქ განვმარტო ის მიზეზები, რომლებმაც გამოიწვიეს ეს ომები, ადამიანის გონებას ამ გარდატეხის საბოლოო შედეგების წარმოდგენაც კი არ შეუძლია. ხელმძღვანელებს დაკისრებული აქვთ პასუხისგება ამოცანა მთლიანად და დატვირთულად გადაწარმინონ თავიანთი ხალხი ამ მშფოთვარე დროში.

რესპუბლიკის მთავრობის ახალი შემადგენლობის გამორკვევის დროს ჩვენ ანგარიშს ვუწევდით ახალ ვითარებას და ვცდილობდით გაგვეერთიანებინა პარლამენტის ყველა დაჯგუფება მთლიანი ბინოვნების შენარჩუნებისათვის. მიუხედავად ჩვენი სურვილისა, ზოგიერთი წრე მთავრობის გარეშე დარჩა. მთავრობა შეეცდება გააბიუროს მთელი ხალხის შემგიდროება.

რესპუბლიკის მთავრობა პარლამენტის წინაშე გამოდის შემდეგი განცხადებით:

რესპუბლიკის მთავრობა განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს იმ საერთაშორისო მდგომარეობას, რომელშიც ესტონეთი იმყოფება. ესტონეთის რესპუბლიკის სიგრცეზე პოლიტიკის მიზანი კვლავინდებურად იმაში მდგომარეობს, რომ შეეინარუნოთ კარგი პოლიტიკური და ეკონომიური ურთიერთობა ჩვენს მეზობლებთან და სხვა სახელმწიფოებთანაც. ეს მიზანი რა ერთგულად იმ მიზანს. ესტონეთის რესპუბლიკამ 28 სექტემბერს სსრკ-სთან კავშირთან დასდო მნიშვნელოვანი პაქტი, რომელმაც ჩვენი ურთიერთობა ორმოცდაათწლის დიდ მეზობლებთან ნორმისა და ურთიერთდახმარების საფუძველზე დააყენა. ამ საფუძვლებზე სწორად მოეს პაქტის რეალიზაცია ხელშეკრულების დამდეგ ორივე მხარის მიერ.

მხარს უჭერს რა მიგობრული ურთიერთობას ყველა სახელმწიფოსთან, მთავრობა განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენს ესტონეთის ეკონომიური ინტერესების სადაცობრ. ევროპის ახლანდელი ომის პირობებში მთავრობა მიზნად ისახავს ნეიტრალიტეტის დაცვას და ყოველმხრივად იცავს ჩვენი ქვეყნის ეკონომიურ ურთიერთობას საზღვარგარეთთან.

საგარეო პოლიტიკური მდგომარეობა გავლენას ახდენს ესტონეთის შინაურ ცხოვრებაზე. რაც უფრო დაძაბული სგარეო პოლიტიკური მდგომარეობა, მით უფრო უნდა შემჭიდროვდეს ხალხისა და ესტონეთის სახელმწიფოს მთელი ძალა, უნდა მიეაღწიოთ თანამშრომლობას მოსახლეობის ყველა ჯგუფის შორის! უთანხმოების არ უნდა ჰქონდეს ადგილი! ესტონეთის ხალხი შრომის მოყვარეა. მომჭირნეა, ყოველს სამართლე და მშვიდობიანობა. მთავრობა ანგარიშს უწევს ესტონეთის ხალხის ძლევა, რომ ხალხი მიიღებს სამუშაოს და მშვიდობიანი შრომის სამარცხლის დაცვას.

ეყრდნობა რა რესპუბლიკის პრეზიდენტის ნდობას, მთავრობას სურს ამავე დროს პარლამენტისა და მთელი ესტონელის ხალხის ნდობაც ჰპოვნოს მთავრობა დაიცავს ესტონეთის რესპუბლიკის კონსტიტუციურ წყობილებას და მის დაწესებულებებს.

საშინაო პოლიტიკის დარგში დასახულია ახალი ამოცანები. საჭიროა ყველა მოქალაქეთა დარაზმვა და მათი საერთო შრომა არ შეიძლება ხალხი მაყურებლად დარჩეს ხელი ეწყოს შეეგუწყოთ მის თვითმოქმედებას. რესპუბლიკის მთავრობას განზრახული აქვს მშვიდობიანი გარდაქმნა ჩატაროს. თვითმართველობა ჩვენში ყველაზე ძველი საზოგადოებრივ-სახელმწიფოებრივი ორგანიზაციაა. ახლა თვითმართველობას მოუხდება მოიპოვოს მოსახლეობის ყველა ფენის სრული ნდობა და პატივისცემა და შეუდგეს შემოქმედებითს მოშობას. საჭიროა განვავრცოთ სახელმწიფო თავდაცვის განმტკიცება. გავატართო მოდერნიზაცია არმიაში და თავდაცვისა როგორც ჩვენი ქვეყნის დაცვის ნებაყოფლობითი ორგანიზაციისა.

ჩვენი სახალხო მეურნეობისათვის უზრუნველყოფილია საკმარისი გასაღების ახალი გზები და ყველა ხელსაყრელი სამომხმარებლო პროდუქტის მიღება. მთავრობა გაფფართოებს ფიქალისა ფოსფორიტების წარმოებას, განაბორციელებს ელექტროფიკაციას, გზატკეცილების ქსელის გაფფართოებას და ვალუტასა და ბანის შორის რაციონების გაყვანას გეგმავს. ფინანსთა დაუსაბუთებელი წეწევა უნდა შეწყდეს მტკიცე კონტროლით. საჭიროა ეკონომიის პრინციპი გავატართო სახელმწიფო ბიუჯეტში, გამოვნახოთ შემსავლის ახალი წყაროები. პირველ რიგში დიდი ბოგების ხარჯზე. ეკონომია გვჭირდება მოელი სახალხო მეურნეობის მასშტაბით, განსაკუთრებით ნებდებულის დარგში და შრომის ნაყოფიერების გადიდებით უნდა გარდაიქმნას სათბობის ბაზარი, სათბობის სახეებით შეიცვალოს და გადიდდეს შინაური სახეებით შეიცვალოს და გადიდდეს ფიქალის ზეთის ექსპორტი.

გერმანიასთან შეთანხმების ოქმი გერმანელების გადასახლების შესახებ განხორციელებულ იქნება ორივე მხარის მიერ პატიოსნად და არ შეიძახას ესტონეთის ეკონომიური ცხოვრების ინტერესებს.

სოფლის მეურნეობის დარგში გაწეულ იქნება დახმარება წლევანდელი მოუსავლიანი წლის სიძნელეთა გადასალახავად. ავრცელებ დახმარება მომავალ გაზაფხულზე მოშობების მიზნით.

შემდეგ პროფ. ი. ულუოტსი შეჩერდა კაბინეტის ამოცანებზე ჯანმრთელობის დაცვისა და განათლების დარგში. მთავრობა თავის ამოცანად ისახავს კვლავაც განავითაროს სახალხო ჯანმრთელობის დაცვა და გადასწყვიტოს მომშიერეთათვის ბინაზეპირებულ შენებულებასთან დაკავშირებით საკითხები, თორო სწორი სახით განხორციელოს დაწყებითი განათლება და მოახდინოს საშუალო და უმაღლეს სასწავლებელთა რეფორმირება.

„დასასრულ,—სთქვა პრემ. ი. ულუოტსმა, — რესპუბლიკის მთავრობას სურს ერთხელ კიდევ გაუსვას ხაზი ესტონეს-ძე ფრანკო.

პეტრა ფრანკომ საოლქო საარჩევნო კომისიაში გამოჰკზავნა განცხადება, რომელიც სწერს:

„მე ვამაკობ იმით, რომ ლენინის მებრძოლებმა ჩემი კანდიდატურა წამოაყენეს სახალხო კრების დეპუტატად. მე დავიცავ და მხარს დავუჭერ ჩემი ამომრჩეველების ნება-სურვილს დიად საბჭოთა კავშირთან დასავლეთი უკრაინის შეერთების შესახებ".

ს. მ. კიროვის ძეგლი ბაკურიანში

ბორჯომი, 20 ოქტომბერი (საქდესი). ბაკურიანში, სოფლის საბჭოს შენობის წინ დადგეს სოციალისტური რევოლუციის მგზნებარე ტრიბუნის, სერგეი მირონის-ძე კიროვის ძეგლი.

ძეგლის საზეიმო გახსნა მოხდება დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXII წლისთავის ზეიმის დღეს.

ნიკოლოზ ვირაბი სოხუმში

სოხუმს დასასვენებლად ჩამოვიდა ცნობილი მწერალი - დრამატურგი, ლენინის ორდენით დაჯილდოებული, ნიკოლოზ ვირაბი. საქდესის კორესპონდენტთან საუბარში ვირაბმა შემდეგი განაცხადა:

— ამ ზაფხულზე მე დავამთავრე ახალი პიესა-კომედია „ცილისწამება" ან ანტონ ივანის-ძის საშინელი ღღეები". პიესის ცენტრალური პირი ცილისმწამებელი ანტონ აკიმის-ძე ხოპოტეევი. ეს კარიერისტი და თავკერძა ცილსა სწამებდა პატიოსან სანგრეთა მუშაკს ანტონ ივანის-ძე პროსკურიაკოვს, მაგრამ მხილებულ იქნა. ეს პიესა დეკემბერში დაიდგმება მოსკოვის რევოლუციის თეატრში, ლენინგრადის კომედიის თეატრსა და გრანბოდოვის სახელობის თბილისის თეატრში.

ამავდროს ამზ. ვირაბი მუშაობს ლენინური კომკავშირის სახელობის თეატრისათვის პიესაზე „მშვიდი წრე", რომელიც მისივე რომანის „ანონზომიერების" მიხედვით იწერება. ამ პიესას იგი წერს დრამატურგ ო. ლიტოვსკისთან ერთად.

სოხუმში მწერალი ვირაბი დაახლოებით ერთ თვეს დაჰყოფს. (საქდესი).

ესტონეთის პრესა ესტონეთში საბჭოთა კავშირის ჯარის ჩასვლის შესახებ

ტალინი, 20 ოქტომბერი (საკდესი). ესტონეთის ყველა გაზეთმა დღეს მოათავსა შემდეგი ცნობა: „18 ოქტომბერს საზღვარზე გადმოსული წითელი არმიის ნაწილების მოძრაობა გრძელდება დანიშნული პუნქტებისაკენ. 19 ოქტომბერს, დილით, საზღვარზე გადმოვიდა კიდევ წითელი არმიის ზოგიერთი ნაწილი. 19 ოქტომბერს, შუადღისათვის, ჯარი; უკანასკნელმა ნაწილებმა ნარვა და იხვი გაიარეს. ამ ქალაქების ჭურჩები მთლიანად იყო დათმობილი საბჭოთა კავშირის ჯარის გასავლელად, ხოლო შემდეგ კვლავ გაიხსნა საერთო მოძრაობისათვის. უკვე დამთავრდა ჯარის მოძრაობა გზატკეცილებზე ვირუსა და პეტსერის აღმოსავლეთ ნაწილშიაც და ყველა გზა გახსნილია მოსახლეობისათვის. საბჭოთა კავშირის ჯარმა, რომელიც ესტონეთში ჩამოვიდა, ღამე კარვებში გაათია, ხოლო დილით განაგრძო თავისი გზა. 19 ოქტომბერს რკინიგზით მოვიდა ახალი მატარებლები, რომლებშიაც ჯარი და საჭურველია".

ვილნოს საკითხში ღივვის პოლიციკის შესახებ

კაუნასი, 20 ოქტომბერი (საკდესი). გაზეთი „ლიტუვოს აიდსი" ლიტვის პოლიტიკისადმი მიძღვნილ მოწინავეში სწერს: „ჩვენ მშვიდობიანი საშუალებებით განვაბორკვიეთ ჩვენი ხალხის საუკუნოებრივი ოცნება ვილნოს და მისი მხარის ლიტვისათვის დაბრუნების შესახებ. ეს ჩვენი სამშვიდობო პოლიტიკის დიდი წარმატებაა. ლიტვა სისხლის დაუღვრელად იღებს იმას, რაც მას სამართლიანად ეკუთვნის. საჭიროა ხაზგასმით აღინიშნოს, რომ ლიტვამ ამის გაკეთება მხოლოდ იმიტომ შესძლო, რომ საბჭოთა კავშირმა, რომელიც აგრეთვე მშვიდობიანობის განუხრელ პოლიტიკას აწარმოებს და აგრესიას ჰგმობს, სათანადოდ შეაფასა ლიტვის სამართლიანი არგუმენტები და მისი მშვიდობიანობის ნათელი პოლიტიკა. ვილნოს დაბრუნება ლიტვისათვის საბჭოთა კავშირისა და ლიტვის სამშვიდობო პოლიტიკის მიღწევას წარმოადგენს. ამავე დროს ეს მთელი მსოფლიოსათვის წარმოადგენს იმის საუკეთესო მაგალითს, თუ რა ბევრი რამის მიღწევა შეიძლება მშვიდობიანი გზით. ლიტველი ხალხი ამას არასოდეს არ დაივიწყებს".

„როიალ ოქის" ჩაძირვის დაწვრილებითი ცნობები

ბერლინი, 19 ოქტომბერი (საკდესი). გერმანიის საინფორმაციო ბიუროს ცნობით, გერმანიის მთავრობის ბეჭდვითი სიტყვის განყოფილების უფროსმა დიტრიხმა მოაწყო უცხოელ ჟურნალისტთა შეხვედრა გერმანიის იმ წყალქვეშა ნავის მეთაურთან და ეკიპაჟთან, რომელმაც ჩასძირა ინგლისის სახაზო გემი „როიალ ოკი" და ტორპედები ესროლა სახაზო კრ... ერ „რიპალსს".

წყალქვეშა ნავის მეთაურმა უცხოელ კორესპონდენტებს აუწყა, რომ „პირველი ტორპედო მოხვდა სახაზო კრეისერ „რიპალსს". მეორე ჭურვი მოხვდა სახაზო გემ „როიალ ოკს". სჩანდა კვამლის უზარმაზარი ღრუბლები და ცეცხლის კორიანტელი, რომელიც ანძის სიმაღლეს აღწევდა. როდესაც ეს შესწყდა, „როიალ ოკი" უკვე ჩაიძირა. ამის შემდეგ დავრწმუნდით, რომ დაზიანებული იყო ავრეთვე „რიპალსიც", რომელიც ნათლად სჩანდა. მაშინვე დაედევნენ წყალქვეშა ნავს, მაგრამ მან მოახერხა ბუხტიდან შეუმჩნევლად გამოსვლა".

ღივვის გაზეთ „XX ამქიუსის" ყალბი ცნობა

კაუნასი, 20 ოქტომბერი (საკდესი). გაზეთმა „XX ამიუსმა" 18 ოქტომბრის ნომერში მოათავსა ყალბი ცნობა იმის შესახებ, რომ „საბჭოთა კავშირის მიერ დაკავებული ოლქებიდან უკრაინელები ჯგუფ-ჯგუფად გარბიან გერმანიაშიო". ადგილია რა სინამდვილის დამახინჯების გზას, გაზეთი იქამდე მიდის, რომ ასახელებს დასავლეთ უკრაინიდან გერმანიაში წასულ ლტოლვილთა ფანტასტიკურ ციფრს. თითქმის 200 ათას კაცს.

ათავსებს რა ამ ყალბ ცნობებს, გაზეთს მის წყაროდ მოჰყავს შვეიციის გაზეთ „სტოკჰოლმს ტიდნინგენის" ბერლინელი კორესპონდენტის ცნობა.

მუნიციპალური არჩევნების აქრძალვა ინგლისში

ლონდონი, 20 ოქტომბერი (საკდესი). როგორც ცნობილია, ინგლისის მთავრობამ პარლამენტის განსახილველად შეიტანა კანონპროექტი, რომელიც ჰკრძალავს ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების არჩევნებს ომიანობის დროს. ამ კანონპროექტის მეორე წაკითხვით განხილვისას კომუნისტმა დეპუტატ... გალაზერმა განაცხადა, რომ მთავრობის ეს ღონისძიება მეტად ანტიდემოკრატიულია. მუნიციპალიტეტის არჩევნები, — განაცხადა მან, — აკრძალულია იმ სახით, რომ საჭიროა მიღწეულ იქნას ნაციონალური გაერთიანება. ერთმა მუნიციპალიტეტმა უკვე გადასწყვიტა წევრების სხდომები მოიწვიოს სამი თვის განმავლობაში.

ვ. ი. ფრანკო დასახელებულია დასავლეთი უკრაინის სახალხო კრების დეპუტატობის კანდიდატად

ლვოვი, 20 ოქტომბერი (საკდესი). მე-38 საარჩევნო ოლქში დასავლეთ უკრაინის სახალხო კრების დეპუტატობის კანდიდატად რეგისტრირებულია უკრაინის დიდი მწერლისა და პოეტის ვაჟი პეტრე ივანეს-ძე ფრანკო.

პეტრე ფრანკომ საოლქო საარჩევნო კომისიაში გამოჰკზავნა განცხადება, რომელიც სწერს:

„მე ვამაკობ იმით, რომ ლენინის მებრძოლებმა ჩემი კანდიდატურა წამოაყენეს სახალხო კრების დეპუტატად. მე დავიცავ და მხარს დავუჭერ ჩემი ამომრჩეველების ნება-სურვილს დიად საბჭოთა კავშირთან დასავლეთი უკრაინის შეერთების შესახებ".

დასავლეთი ბელორუსია. სურათზე: მუშათა გვარდიის მოხალისე ქალიშვილები. ფოტო ფიშმანისა (საქდესის ფოტოკლიშე).

დასავლეთი ბელორუსიის სახალხო კრების არჩევნების წინ

(საუბარი პოლესიის ოლქის დროებითი მმართველობის თავმჯდომარესთან ამხ. პ. ზ. კალინინთან)

ბრესტ-ლიტოვსკი, 20 ოქტომბერი (საკდესი). 22 ოქტომბერს დასავლეთ ბელორუსიის ხალხები თავის სუვერენულ ეროვნებას და ქალიშვილებს აირჩევენ სახალხო კრების დეპუტატებად. ამ ისტორიულ დღეს პოლესიის ოლქის მოსახლეობა ხვდება, როგორც საყოველთაო სახალხო დიდ დღესასწაულს. ყველგან ტრიბუნები ხალხმრავალი მიტინგები და კრებები. ქალაქები და სოფლები ირთავენ წითელი დროშებით, მწვანე ფოთლებით, ყვავილებითა და წითელი ლოზუნგებით შემკული თაღებით. სახლების კიდლებზე გამოფენილია ამხანაგ სტალინის და ამხანაგების მოლოტოვისა და ვოროშილოვის სურათები.

პოლესიის ოლქის დროებითი მმართველობის თავმჯდომარემ ამხ. პ. ზ. კალინინმა, რომელიც ახლახან დაბრუნდა საარჩევნო ოლქებიდან. საკდესის კორესპონდენტთან საუბარში განაცხადა:

— უდიდესი აღფრთოვანებით ხვდება მოსახლეობა დასავლეთი ბელორუსიის სახალხო კრების არჩევნებს. პოლესიის ოლქის ყველა 238 საარჩევნო ოლქში არცერთი წუთით არ სწყდება გაქიზველებული, ყოველმხრივი მუშაობა. ათასობით აგიტატორები განუმარტავენ მოსახლეობას არჩევნების წესებს, უამბობენ დიპუტატობის კანდიდატების შესახებ. ამ დიდ და რთულ მუშაობაში აქტიური მონაწილეობას იღებენ მუშები, გლეხები, ადგილობრივი ინტელიგენცია. საარჩევნო კომისიებს ძმური დახმარებას უწევენ წითელი არმიისა და დასავლეთი ბელორუსიის კულტურული ორგანიზაციების წარმომადგენლები — არტისტები, მხატვრები, მწერლები.

ოლქში რეგისტრირებულია 238 კანდიდატი: 160 ბელორუსი, 29 უკრაინელი, 20 ებრაელი, 19 რუსი და სხვ.

მოსახლეობა მიტინგებსა და კრებებზე, თანახმად ძველი ტრადიციისა, ჩვეულებისა, პორ-მარილით ხვდება თავის კანდიდატებს. გლეხი ქალები კანდიდატებს მხარს უმჭედებენ პირსახოცით, რომელიც შესაძლებელ პირსახოცით, რომელიც შესაძლებელ პირსახოცით, რომელიც შესაძლებელ